

Република Србија
Универзитет у Београду
Хемијски факултет
Београд

На основу одредби Закона о високом образовању (Сл. гласник РС, бр. 76/2005, 97/2008, 44/2010, 93/2012 и 89/2013), Статута Универзитета у Београду (Гласник Универзитета у Београду, бр. 162/18.11.2011.), као и Статута Хемијског факултета, наставно-научно веће Хемијског факултета на седници одржаној 2013. године доноси:

ПРАВИЛНИК О ДОКТОРСКИМ АКАДЕМСКИМ СТУДИЈАМА ХЕМИЈСКОГ ФАКУЛТЕТА

1. ОПШТЕ ОДРЕДБЕ

Члан 1

Овим правилником уређују се услови, начин и поступак уписа, организација докторских академских студија, односно организација академских студија трећег степена, обавезе у току студија, и поступак за стицање академског степена доктора наука на Хемијском факултету Универзитета у Београду.

Члан 2

Докторске академске студије се изводе на основу акредитованог студијског програма, трају три школске године са обимом од 180 ЕСП бодова.

По посебном уговору, уз сагласност Наставно-научног већа Хемијског факултета, докторске студије се могу изводити и заједно са неком другом високошколском установом или универзитетом из земље или иностранства.

Члан 3

Студије се изводе на српском језику, а могу се организовати и изводити и на енглеском језику, што се утврђује студијским програмом и актом о акредитацији.

Члан 4

Докторска дисертација је резултат оригиналног и самосталног научног рада кандидата у одговарајућој научној области.

Члан 5

Докторске академске студије на Хемијском факултету организују се на два академска студијска програма, сагласно стратегији и развоју Катедара и Факултета:

1. **Докторске академске студије из хемије** се изводи из следећих научних области: аналитичка хемија, општа и неорганска хемија, органска хемија, примењена хемија, хемија животне средине и настава хемије.
2. **Докторске академске студије из биохемије** се изводе из уже научне области биохемије.

2. УСЛОВИ УПИСА

Члан 6

Докторске академске студије на Хемијском факултету Универзитета у Београду могу да упишу кандидати који су стекли најмање 300 ЕСПБ током студија првог степена – основних академских студија (*bachelor with honours*) и током студија другог степена – мастер академских студија (*master*).

Упис на докторске студије одобрава **Комисија за мастер и докторске академске студије**, коју именује Наставно-научно веће Факултета. Комисију чине представници свих катедри из редова наставника и продекани за наставу и науку.

Мандат комисије траје 3 године.

Члан 7

Докторске академске студије на Хемијском факултету Универзитета у Београду могу да упишу кандидати:

- који су стекли најмање 300 ЕСПБ током основних и мастер академских студија на Хемијском факултету и имају просечну оцену током студија најмање 8,00;
- који су стекли најмање 300 ЕСПБ током основних и мастер академских студија на Хемијском факултету, који немају просечну оцену током студија већу од 8,00, али имају најмање један научни рад објављен у међународном часопису са SCI листе;
- који су завршили Хемијски факултет, а на дипломи немају уписане ЕСП бодове, ако су претходне студије завршили са просечном оценом већом од 8,50. Уколико кандидати са оваквом дипломом основних студија имају мању просечну оцену, могу се такође уписати на докторске студије под условом да имају завршене мастер академске студије и да им је укупна просечна оцена на студијама првог и другог степена најмање 8,00; односно да имају завршене мастер студије, да им је укупна просечна оцена са студија првог и другог степена мања од 8,00, али имају најмање један научни рад објављен у међународном часопису са SCI листе;
- који су завршили неки студијски програм сродних научних дисциплина на другим факултетима, који задовољавају све захтеве члана 7, али немају завршен Хемијски факултет Универзитета у Београду. Комисија за мастер и докторске академске студије, после разматрања програма претходних студија, одобрава упис или одређује испите које кандидат пре уписа треба да положи.

Сродне научне дисциплине и одговарајуће високо образовање са укупним обимом од 300 ЕСПБ обухватају:

- Хемијски факултет,
- Биолошки факултет,
- Физички факултет,
- Факултет за физичку хемију,
- Природно-математички или Филозофски факултети (група хемија),
- Технолошко-металуршки факултет или Технолошки факултет,
- Фармацеутски факултет,
- Пољопривредни факултет,
- Медицински факултет,
- Факултет ветеринарске медицине,
- Стоматолошки факултет,
- Рударско-геолошки факултет (геологија).

Члан 8

Докторске академске студије на Хемијском факултету Универзитета у Београду могу да упишу кандидати који су у иностранству завршили академско школовање из сродних научних дисциплина и који су стекли 300 ЕСПБ, с тим што имају први степен – основне академске студије (*bachelor: 180 ЕСПБ* или *bachelor with honours: 240 ЕСПБ*) и одговарајуће мастер академске студије (*master* са 120 ЕСПБ за *bachelor*, односно *master* са 60 ЕСПБ за *bachelor with honours*). Овакви кандидати морају да имају окончан поступак признавања дипломе ради наставка школовања на Универзитету у Београду.

Члан 9

Докторске академске студије могу да упишу и кандидати који имају стечен академски степен магистра хемијских или биохемијских наука. Овим кандидатима се на основу стечене дипломе признаје 120 ЕСПБ, односно они могу да упишу пети семестар докторских студија. Објављен рад/радови из магистарске тезе рачуна се као први рад из докторске дисертације.

Члан 10

Упис на докторске студије врши се на начин и по поступку прописаном конкурсом који расписује Универзитет, а у складу са Законом.

У пријави на конкурс кандидат је дужан да, поред докумената којим доказује да испуњава услове конкурса, наведе и ментора студија под чијим руководством намерава да ради докторску дисертацију уз потпис ментора што потврђује његову сагласност. За већи број кандидата од 2 пријављених код истог ментора у једној школској години потребна је сагласност Катедре.

Редослед кандидата за упис на докторске студије утврђује се на основу јединствене ранг листе формиране на основу просечне оцене свих положених испита на основним и мастер академским студијама и усклађености студијског програма са програмом Хемијског факултета.

Лице је остварило право на упис уколико се налази на јединственој ранг листи закључно са бројем који је конкурсом предвиђен за упис.

Кандидат се може уписати на студијски програм у статусу студента који се финансира из буџета Републике (буџетски студент) уколико се налази на коначној ранг листи до броја одобреног за упис кандидата на терет буџета.

Кандидат се може уписати на студијски програм у статусу студента који се сам финансира (самофинансирајући студент) уколико се налази на јединственој ранг листи до броја утврђеног за упис самофинансирајућих студената.

Ако кандидат који има право на упис не изврши упис у року предвиђеном конкурсом, уместо њега се уписује наредни кандидат са ранг листе који испуњава све услове.

Уколико надлежно Министарство не обезбеди финансирање, Факултет може склопити посебан уговор са студентима ради регулисања школарине која је дефинисана ценовником за текућу школску годину

Члан 11

При упису кандидат бира ужу научну област и ментора студија.

Ментор студија се стара о благовременом полагању испита и напретку кандидата и може, али не мора бити ментор при изради докторске дисертације.

Кандидат предлаже и четири изборна предмета (два при упису прве и два при упису друге године студија) из изабраног (матичног) студијског програма. Изузетно, кандидат може предложити изборни предмет из другог студијског програма на Хемијском факултету, или изборни предмет са другог Факултета БУ уколико постоји научна, односно стручна потреба. О предлогу кандидата одлучује Продекан за науку, уз претходну сагласност ментора, поштујући уговор из члана 2 овог правилника.

Кандидат може поднети образложени захтев за промену изборног предмета на докторским студијама. О захтеву одлучује Продекан за науку по прибављеном мишљењу ментора.

Члан 12

Упис у наредну школску годину докторских студија као студент на терет буџета могу да упишу студенти који су остварили потребан број ЕСП бодова предвиђених Законом о високом образовању, за текућу школску годину. Уколико надлежно Министарство не обезбеди финансирање виших година студија, Факултет може склопити или активирати посебан уговор са студентима из члана 10 овог правилника, ради регулисања школарине која је дефинисана ценовником за текућу школску годину.

Самофинансирајући студенти докторских студија могу уписати наредну школску годину ако су остварили потребан број ЕСП бодова предвиђених Законом о о високом образовању, за текућу школску годину и ако су регулисали све обавезе по питању школарине која је дефинисана ценовником за текућу школску годину.

Студент који не испуни све обавезе предвиђене за одређену годину докторских студија до краја школске године у којој је уписао ту годину, има право да обнови годину по општим правилима Факултета, с тим што не мора да похађа наставу у обновљеној години, ако је ту обавезу испунио.

Студенти уписују и оверавају прве три године докторских студија (први пут или обновљену) до 1. новембра текуће школске године. Овером треће године докторских студија, студент нема обавезу уписа наредних година до истека предвиђеног законског рока за студије трећег степена (укупно шест година).

3. ОБАВЕЗЕ У ТОКУ СТУДИЈА

Члан 13

Студент докторских академских студија остварује ЕСПБ кроз полагање испита, научноистраживачки рад и усменом одбраном докторске дисертације:

1. Полагањем свих испита са студијског програма остварује 32 + 16 ЕСПБ.

Студент у току докторских студија је, поред осталих обавеза предвиђених студијским програмом и овим правилником, дужан да похађа наставу и положи испит из једног предмета који је обавезан и четири изборна предмета предвиђена одлуком о акредитацији докторских студија 2013 године. У оквиру обавезног предмета студенти су дужни да присуствују одређеном броју предавања предавача из иностранства која се организују на Хемијском факултету, а потврду о присуству обезбеђује организатор предавања или продекан за науку. Број обавезних присуства предавањима утврђује Комисија за мастер и докторске академске студије на основу укупног броја предавања иностраних предавача одржаних у текућој школској години, а најкасније до 15. септембра текуће године.

2. На основу научноистраживачког рада и писање и објављивање радова остварује 96 ЕСПБ.

Потврду о обављеном научноистраживачком раду и објављеним радовима (истраживање, преглед литературе, лабораторијски рад и истраживање, лабораторијски рад, писање радова) ментор доставља студентској служби после сваког семестра у прве две године докторских студија. Део научноистраживачког рада може се обавити и у другој научно-истраживачкој установи у земљи и иностранству.

3. Кроз семинарске радове кандидат остварује 6 ЕСПБ.

Студент докторских студија бира тему семинарског рада у договору са ментором. Кандидат усмено брани семинарски рад (пожељно на енглеском језику) пред Комисијом коју чини ментор докторске дисертације и један запослени наставник или истраживач Универзитета у Београду у

одговарајућем звању, или наставник са другог Универзитета у земљи и иностранству. Одбрана семинарског рада је јавна.

4. Кроз писање и одбрану дисертације кандидат остварује укупно 30 ЕСПБ.

4. ПРИЈАВА И ОДБРАНА ДОКТОРСКЕ ДИСЕРТАЦИЈЕ

Члан 14

Студент докторских академских студија има право да покрене поступак за пријаву теме докторске дисертације када упише другу годину и када објави први научни рад.

Кандидат подноси пријаву теме докторске дисертације Наставно-научном већу. Пријава садржи:

- радни назив теме докторске дисертације;
- биографију кандидата;
- списак објављених научних и стручних радова и копије тих радова, односно доказ да је рад прихваћен за објављивање
- изјаву да предложену тему кандидат није пријавио на другој високошколској установи у земљи или иностранству

Наставно-научно веће Факултета именује Комисију за оцену научне заснованости теме докторске дисертације.

Ова Комисија се састоји од најмање три члана са наставним/научним звањем, од којих су најмање два из редова наставника са Хемијског факултета, а најмање један није у радном односу на Хемијском факултету.

Члан 15

Комисија за оцену научне заснованости теме докторске дисертације, подноси Наставно-научном већу Извештај у року до 30 дана од дана именовања.

Извештај комисије из става 1. овог члана садржи: име, презиме (девојачко презиме) и биографију кандидата, предлог теме, податке о претходном школовању кандидата, образложење теме (предмет истраживања, стање научног подручја у коме се ради докторска дисертација, циљ израде докторске дисертације и очекивани научни доприноси и њихова применљивост у пракси), предлог ментора као и списак његових радова из којих се може видети да испуњава услове из Стандарда за акредитацију студијских програма докторских студија, датум и потпис чланова комисије.

Наставно-научно веће Факултета разматра Извештај и доноси одлуку о:

- прихватању извештаја и одређује ментора/менторе од којих је најмање један из реда наставника Хемијског факултета; или
- неприхватању извештаја, чиме се поступак окончава.

Члан 16

Одлука Научно-наставног већа Факултета о прихваћеном Извештају о оцени научне заснованости теме докторске дисертације упућује се Већу научних области природних наука Универзитета (у даљем тексту Веће Универзитета) ради прибављања сагласности.

Веће Универзитета о својој сагласности извештава Факултет.

По добијеној сагласности Већа Универзитета кандидат може да приступи даљој изради докторске дисертације.

У случају да Веће Универзитета не да сагласност на Одлуку Наставно-научног већа Факултета поступа се по Правилнику за докторске студије Београдског универзитета.

Члан 17

Кандидат коме је прихваћена тема докторске дисертације има право да докторску дисертацију преда Наставно-научном већу на оцену када публикује (или има прихваћене за публиковање) два рада из докторске дисертације (која нису за исту сврху коришћена у другим дисертацијама) у часописима са SCI (односно SSCI) листе од којих је на једном докторанд први аутор. Најмање један рад мора бити објављен или прихваћен за публиковање у водећем научном часопису.

Докторска дисертација може бити написана на српском или енглеском језику.

Кандидат подноси захтев Наставно-научном већу Факултета за одређивање Комисије за оцену и одбрану докторске дисертације. Уколико је Комисија за оцену научне заснованости теме докторске дисертације идентична Комисији за оцену и одбрану докторске дисертације, ова фаза се може прескочити.

Члан 18

Наставно-научно веће Факултета именује Комисију за оцену и одбрану докторске дисертације. Наставно-научно веће Факултета може прихватити Комисију за оцену научне заснованости теме докторске дисертације као Комисију за оцену и одбрану докторске дисертације на седници на којој се усваја извештај Комисије за оцену научне заснованости теме докторске дисертације, или је променити/допунити на истој или некој другој седници. Ова Комисија се састоји од најмање три члана, од којих су најмање два из редова наставника са Хемијског факултета, а најмање један није у радном односу на Хемијском факултету.

Дисертацију и извештај Комисије Факултет ставља на увид јавности најмање 10 дана пре разматрања извештаја на Наставно-научном већу. Поред тога извештај Комисије се објављује на Интернет страници Факултета.

Извештај Комисије, поред основних података о кандидату, садржи и: приказ садржаја докторске дисертације, опис постигнутих резултата, упоредну анализу резултата кандидата са подацима из литературе, објављене и саопштене резултате који чине део докторске дисертације, закључак са образложењем научног доприноса докторске дисертације, мишљење о прихватању докторске дисертације за одбрану, датум и потпис свих чланова Комисије.

Члан 19

Наставно-научно веће Факултета разматра извештај Комисије, као и евентуалне примедбе и мишљења која су доспела након увида јавности, односно одговоре Комисије о

примедбама, доноси коначну одлуку о прихватању и потврђује Комисију за одбрану или доноси одлуку о одбијању или враћању на дораду докторске дисертације. Одлука Наставно-научног већа Факултета о прихваћеном Извештају о оцени докторске дисертације упућује се Већу Универзитета ради прибављања сагласности. По добијеној сагласности Већа Универзитета кандидат може да приступи одбрани докторске дисертације.

У случају да Веће Универзитета не да сагласност на Одлуку Наставно-научног већа Факултета, поступак се обуставља.

Члан 20

Кандидат има право да брани докторску дисертацију у року од шест година.

У случају оправданог разлога, а на захтев кандидата, Наставно-научно веће Факултета може да продужи рок за одбрану дисертације, у складу са важећим Законом о високом образовању и Статутом Универзитета у Београду

Члан 21

Одбрана докторске дисертације је јавна и обавља се у просторијама Хемијског факултета. Одбрана докторске дисертације може бити на српском или енглеском језику.

Студент докторских академских студија не може да брани дисертацију уколико није измирио све финансијске обавезе према Факултету.

Члан 22

Одбраном докторске дисертације у оквиру академских студија трећег степена кандидат стиче звање које му припада по закону. Лице које заврши докторске студије стиче научни назив доктора наука из одговарајуће области, сагласно листи звања утврђеног од стране Националног савета, и то:

- **Доктор наука – хемијске науке** за завршене докторске академске студије из хемије, и
- **Доктор наука – биохемијске науке** за завршене докторске академске студије из биохемије.

У међународном промету и у дипломи на енглеском језику лице које је завршило докторске академске студије стекло је назив:

- **Ph.D. in chemistry**, односно
- **Ph.D. in biochemistry**.

5. МИРОВАЊЕ ПРАВА И ОБАВЕЗА СТУДЕНТА

Члан 23

Докторанту се, на његов захтев, одобрава мировање права и обавеза, у случају теже болести, неге детета до годину дана живота, одржавања трудноће, стручног усавршавања дужег од шест месеци и у другим случајевима предвиђеним Статутом Хемијског факултета.

Докторанд који је био спречен да положе испит због болести, може полагати испит у првом наредном року.

6. ПРЕСТАНАК СТАТУСА СТУДЕНТА

Члан 24

Статус студента докторских академских студија (докторанду) на Хемијском факултету престаје у случају:

1. исписивања са студија;
2. завршетка студија;
3. неуписивања школске године до 1.новембра текуће године;
4. кад не заврши студије до истека рока који се одређује у двоструком броју школских година потребних за реализацију студијског програма - конкретно за докторске академске студије на Хемијском факултету у Београду то износи 6 (шест) година;
5. изрицања дисциплинске мере искључења са студија на високошколској установи.

Докторанду се на лични захтев може продужити рок за завршетак студија, у складу са чланом 23 овог правилника и Статутом Хемијског факултета.

7. ИСПИСИВАЊЕ СА ФАКУЛТЕТА

Члан 25

Докторанд се може исписати са докторских академских студија на Хемијском факултету уколико за то поднесе:

1. Молбу за испис,
2. Потврду о раздужењу у библиотеци факултета,
3. Потврду о раздужењу у магацину факултета,
4. Доказ о измиреним трошковима за испис према важећем ценовнику Хемијског факултета.

8. ПРЕЛАЗНЕ И ЗАВРШНЕ ОДРЕДБЕ

Члан 26

Студенти докторских студија Хемијског факултета који су започели студирање по старијим акредитованим програмима (пре школске 2013/2014 године) могу прећи на нови акредитовани програм ако упуте молбу Комисији за мастер и докторске академске студије која ту молбу разматра узимајући у обзир еквиваленцију испита.

Студенти који не прелазе на нови акредитовани програм имају право да изаберу изборне предмете предвиђене новим наставним планом.

Члан 27

Студенти који су започели студирање по старијим акредитованим програмима имају право да стекну научни степен доктора наука по тада важећим законским прописима и правилницима Хемијског факултета.

Члан 28

Кандидати, који су према законским прописима који су важили до ступања на снагу Закона о високом образовању стекли академски назив магистра наука, могу стечи академски назив доктора наука одбраном докторске дисертације према тада важећим прописима, најкасније до истека рока који је предвиђен Законом.

Члан 29

Овај правилник ступа на снагу са даном усвајања на наставно-научном већу Хемијског факултета.

